

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **E. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 9. 2017, č. j. 17 A 26/2017 - 87,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 5. 9. 2017, č. j. 17 A 26/2017 - 87, k námitce podjatosti vznesené žalobkyní rozhodl, že asistentka soudce Mgr. D. M. není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci v řízení, v němž se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2017, č. j. DSH/14530/16.

[2] Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž namítla, že vzhledem ke „vzácnosti příjmení“ asistentky soudce Mgr. M. i úřednice správního orgánu, který o věci rozhodoval v prvním stupni, měl krajský soud blíže porovnat „minimální příbuzenstvo“ obou osob, aby vyloučil jejich příbuzenství a tím i systémovou podjatost.

[3] Nejvyšší správní soud zkoumal naplnění podmínek řízení a konstatuje, že kasační stížnost není přípustná z důvodu podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., neboť směřuje proti rozhodnutí, kterým se pouze upravuje vedení řízení před krajským soudem.

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. „[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“

[5] Z § 8 odst. 2 s. ř. s. vyplývá, že z obdobných důvodů je z projednání věci vyloučena „i jiná osoba, která se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci soudu (dále jen „soudní osoba“), a též tlumočnick a znalec.“

[6] Z § 3 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a změně některých zákonů, plyne, že „[v] rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem se na rozhodovací a jiné činnosti soudů podílejí justiční čekatelé, asistenti soudců, vyšší soudní úředníci, soudní tajemníci a soudní vykonavatelé.“ Na výkonu pravomoci soudu se tedy bezprostředně podílí i asistenti soudců jako soudní osoby, což umožňuje účastníku řízení namítat jejich podjatost.

[7] Jak plyne z § 8 odst. 5 s. ř. s., o námitce podjatosti proti soudní osobě, znalci a tlumočnickovi rozhoduje senát krajského soudu, kterému v souladu s rozvrhem práce přísluší ve věci rozhodnout. Rozhodnutí má podle § 53 odst. 2 s. ř. s. podobu usnesení.

[8] Nejvyšší správní soud se již dříve zabýval otázkou, zda je proti takovému usnesení možné podat kasační stížnost. V usnesení ze dne 28. 5. 2008, č. j. 1 Azs 24/2008 - 2, publ. pod 1699/2008 Sb. NSS, posuzoval Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení, kterým krajský soud pro podjatost nevyločil ustanovenou tlumočnici. Dospěl k závěru, že „[v] případě podjatosti jiných osob, jako v tomto případě tlumočnice, je rozhodování svěřeno do rukou senátu, který věc projednává (§ 8 odst. 5 s. ř. s.). [...] [R]ozhodování o vyloučení pro podjatost [má] specifickou povahu a v případě rozhodování o vyloučení tlumočnicka se jedná o rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení; kasační stížnost je proti němu s ohledem na § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. nepřipustná.“

[9] Tyto závěry považoval Nejvyšší správní soud za plně aplikovatelné i v případě, kdy byla namítána podjatost tzv. soudní osoby ve smyslu § 8 odst. 2 s. ř. s. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 10 As 85/2014 - 22). Uplatní se proto i v případě, kdy se usnesení týká podjatosti asistentky soudce.

[10] Přestože se soudní osoby obecně podílí v určitém, zákonem stanoveném rozsahu na výkonu pravomoci soudu, nevykonávají rozhodující vliv na průběh řízení ani nejsou garantem zákonnosti ani správnosti soudního rozhodnutí. Proto nebylo rozhodování o důvodnosti námítky podjatosti svěřeno Nejvyššímu správnímu soudu, který by o ní rozhodoval v relativně samostatném řízení. Namísto toho je usnesení krajského soudu svou povahou toliko rozhodnutím v rámci řízení před krajským soudem, kterým se upravuje vedení tohoto řízení, a kasační stížnost proti němu je vyloučena podle § 104 odst. 3 s. ř. s.

[11] Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že krajský soud stěžovatelku nesprávně poučil o přípustnosti kasační stížnosti. Nesprávné poučení soudu totiž nemůže vést k projednatelnosti jinak nepřipustné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2004, č. j. 3 Ads 37/2004 - 36, publ. pod 737/2006 Sb. NSS).

[12] Výše uvedené však neznamená, že neúspěšný účastník řízení před krajským soudem nemá možnost napadnout podíl vyloučených osob na rozhodování. Takovou námitku může vznést v kasační stížnosti proti konečnému rozhodnutí krajského soudu v jeho věci. Pokud by se totiž na rozhodování soudu podílely vyloučené osoby, mohlo by jít podle okolností konkrétního případu o vadu mající za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci

pokračování

samé, což představuje důvod pro zrušení rozhodnutí krajského soudu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[13] Protože kasační stížnost byla odmítnuta, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. října 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu